

A

**PREGÓ DE
SETMANA SANTA**

P. Antoni Oliver Monserrat, C. R.

Felanitx, 1969

A la Companyia de S. Agustí,
promotora del pregó
i de la Setmana Santa
tan felanitxera,
Antoni Oliver CR

El Pare

Antoni Oliver Monserrat, C. R.

pronuncià aquest Pregó

en el Convent

de Sant Agustí

el divendres de Passió.

Felanitx, 28 de Març de 1969.

Reverends Senyors,
Excel·lentíssim Senyor,
Penitents,
Felanitxers:

Misteri i sagrament de passió i de resurrecció és tota la vida de tot hom que ve an aquest món.

Avui, dins una vertent històrica nova, guaitam més que mai dins aquest misteri. I més que mai posseïm elements per a escandallar-lo. Però uns no se n'adonen, altres, sembla, no volen embarcar-se en la aventura nova, que és l'eterna aventura de la humanitat.

El cristianisme és un ferment; un ferment de vida. "No són vingut a posar la pau, sinó l'espasa" vol dir que el cristià, l'home sencer —si ho és de debò—, no estarà mai fart: en haver assolit una cosa, en voldrà un'altra; sempre cap envant.

I ara el pantaix del nostre temps, la inquietud d'avui, les idees noves, els canviaments radicals de la societat, de l'església, dels individus, ens ve de nou i no ens en sabem donar passada. I no sabem que tot això és fruit del cristianisme. És la doctrina de Crist que ens ha donat una sensibilitat que ara ens sembla fora de lloc; és l'església que és una mare que està sempre de part.

I aquest esbaldrec de coses esbaltides i aquest esclafit d'estrelles desconegudes dins la nit ens ha acorralat dins el racó del dubte i del desconcert. I ens preguntem: ¿No serà que tot camina cap a la fosca del no-res, i que tenim el cor perquè ens quedi com un immens paner buid? ¿Deu ésser ver que més enllà encara hi ha llum, i que ens salvarem amb tots els somnis que ens corren dins la sang?

I des del nostre racó no veim que la mateixa pregunta n'és resposta: Quan un té set de salvar-se i té por de no salvar-se, és que desitja la salvació. Es que duu dintre d'ell la set, una set que res no pot assaciar. I si duu la set, és que la pot assaciar. La nostra set d'eternitat és la demostració de la nostra vocació d'eternitat. I si mai no ens satisfan les coses nostres, i en cerquem sempre de noves, és que darrera d'elles les nostres mans en cerquen d'altres que estan més enllà de les coses.

¿I aon s'assacia aquesta set?

Isaïes ja deia: "Haveu estrocat les fonts d'aigües vives i us heu fet cisternes clivellades que vessen com un paner i no poden contenir l'aigua". Una veritat ben crua, que diu amb paraules vives un mal ben viu d'avui.

Ai cisternes esberlades dels vells errors on ens arremolinem cercant assedegats l'aigua d'una resposta que ens apagi la set! I ens deim: —La misèria, la fam, la guerra, el dolor, la mort, el pecat són un destí fatal, invencible. El mal del món no té remei ni cura. No hi ha res que fer: el món és dolent i més fort que nosaltres. Lo millor és resignar-se i re-

conèixer que no hi podem fer res. Es la resposta de l'estoïcisme. I la temptació de molts de cristians d'avui. I no veuen que això és deixar alloure les forces del mal, que això duu inevitablement a una concepció falsa de l'eternitat: o la neguem, o ella ja no és un encontre dins l'amor conscient, personal, etern, ni una plenitud de la persona, sinó una dissolució de tota personalitat dins un tot amorfe i oscur, com la boca d'una nit sense lluna.

O deim: -Tot dependeix de Déu. Res de la creació no té autonomia. Déu intervé en tot, i ho fa tot directament tal com vol i li plau. Ell podria capgirar en un instant tota la seva obra i les lleis que governen el món i la vida. Si les coses estan així, és que Déu les hi vol. Ell és bo: el nostre paper és fiar-nos d'Ell i deixar-lo fer. Tota l'obra nostra i el progrés humà és dubtós: fruitarà, si Déu ho vol.

Es el quietisme, i la temptació de tots els qui es queden mans fentes i no volen donar una passa en avant per por de caure dins el buid.

O deim també: -Déu és massa problemàtic, massa abstrús per fer-ne la base d'una vida. Hem d'obrar prescindint d'Ell. La història de tota la humanitat es repeteix dins cada un de nosaltres. Es l'home que ho ha de fer tot: investir fort, amb tots els medis, a la fam, la guerra, la misèria, la injustícia. I així tindrem aquí el paradís. No hi ha més paradís que la terra. Passar-lo més enllà de la mort és una evasió massa simple de la nostra tasca. Allò que haurem fet, restarà fet. El que nosaltres no fassem ningú ho farà.

Ni set d' eternitat, ni amor perfecte, ni absolut. L'home no és més que l'home. Lo altre són filosofies perilloses, suicides. És l'humanisme laic i la temptació que xucla una bona tercera part de la humanitat actual.

Fill d'aquest humanisme, l'existencialisme ens diu que no som més que un llum entre dues fosques, la claror d'un dia entre dues nits eternes, un somni a cavall sobre l'esquena dels abismes del no-res.

I el comunisme ens diu que el paradís és que l'home treballi i el treball de les seves mans sia seu. I llavors naixerà un món sense evasions, i dins l'alba nova, l'home ja no es farà preguntes sobre la vida, la mort i Déu; ni fugirà del seu quefer deixant-se enlluernar per llumets-de-sant-Telm.

I no hem de creure que això sien respostes només de grups més o menys allunyats de nosaltres. Cadascú duu dins la geografia de la seva ànima continents on adesiara el vent aixeca i engronsa les veus d'aquestes respostes. I és que quan el sol és a l'altra part, els continents d'aquí es queden a les fosques. I és dins la nit quan el vent aixeca veus perilloses.

¡Ai les cisternes clivellades i buides!

Però el món de l'esperit existeix i és viu, i gla-teix i goixa dins cada un de nosaltres. I les veus que el vent aixeca, com l'aigua orfe de les cisternes buides, el deixa trist i insatisfet. Els grans interrogants, fonamentals, darrers, com un escarràs dins la carn de l'ànima, ens fan mal **dins la** vida, i ens vessen com les preguntes acorades de aquella samaritana.

Per a aquests interrogants totes les respostes, al llarg de la història, són cisternes buides que no ens poden apagar la set. Cisternes buides, fora d'una: la que neix del broc del pou de Jacob, vell de segles, net i clar d'aigües, com la resposta vertadera: la set que tu tens sols hi ha una aigua que la pugui apagar., l'aigua que brolla fins a la vida eterna.

Vet-aquí idò, amics, el pou de l'aigua viva: "L'home supera infinitament a l'home". Som immortals; som fets per a arribar fins a Déu; la nostra set és més gran que l'aigua de totes les cisternes i que la llum de totes les estrelles.

Hi ha un home, el primer de tots els nostres germans, que ha conegut tots els soscaires de la nostra vida, que va posar la seva tenda entre les nostres —nòmades de totes les pàtries camí de la eternitat—, que ens va estimar tant a tots, que va donar la vida perquè nosaltres la tinguéssim plena i abundant. Un home que ha signat per a sempre la nostra història donant-li un sentit dinàmic, ascendent i redentor. Un home que és per sempre més la dimensió de la nostra vida i la meta a la qual caminam.

Dimensió i meta de la vida, perquè, home vertader, és, al mateix temps, Déu vertader, vida de la vida i llum de la llum. Tan perfectament home, que duu assolides dintre d'ell, totes les cuculles i totes les altures i totes les il·lusions.

L'imperi romà, senyor del món que Ell conegué i estimà, ho va reconèixer solemnement en un moment solemne per boca del seu governador a la Judea: "Aquest és l'home": l'home ple, l'home total i madur,

l'home del paradís, de la història i de sempre. I per la boca del centurió, en un moment més solemne encara: "Vertaderament aquest home era Déu": el déu de Abraham, del déu de Isaac, el déu de Jacob. El déu dels vius, que glateix dins els sagins de la nostra ànima i dins la rel de la nostra sang. El Déu d'on venim, en el qual vivim, ens movem i som; el Déu que serà el compliment i la plenitud de tot allò més nostre, que ens emparenta amb Ell.

Eixits de la foscuria dels temps i de la malaltia d'un pecat, pastats de vida i de mort, de fosca i de llum, de ser i de no-ser, el nostre camí cap a Déu, dins la dimensió de Crist, el feim acceptant-nos tal com som: pobres i limitats, plens de bon desijos i plens de resistències, pecadors i sants. Sabent que el que tenim de fosca i de malaltia engendra el pecat i la misèria del món. Conscients de que el mal del món minva en la mateixa mida en que nosaltres ens dominem i ens superem. Convinçuts de que podem i devem vèncer el mal de la humanitat així com el vencerem en nosaltres mateixos. Responsables de que cadascú és un món en petit, i que tot allò que s'esdevé fora de nosaltres, bo o dolent, ens neix dintre de nosaltres. I que no és just que ens escandalitzem del mal de defora, quan el mal de defora ens ha nascut a tots dedins.

"No tingueu por: jo he vençut el món". Ningu mai, arreu del món i de la evolució nostra, ha pogut dir això, i que fos veritat.

Ara sabem que la història humana i la història de cada un de nosaltres té unes fites ben senyalades: llum i tenebra de naixença; naixement a la llum per la gràcia de la redempció; victòria constant, camina cami-

naràs, sobre la mort i el pecat; alliberació de la mort; vida perfecta i total en Déu.

Les ensopegades i les resistències mai ens poden arronçar: per als amics de Déu les engarrinxades del camí són un estímul per a arribar més prest, els esbarzers fan desijar els rosers, i el mal és sols l'ombra que dóna relleu al bé.

Ara sabem que el cristià és un traïdor, si s'allunya dels problemes i de les llàgrimes del món. El cristià és sols el qui ha entès i acceptat la persona i la tasca de Crist, el fill del Pare i fill d'una dona de Nazaret que nomia Maria. El cristià és aquell que treballa de veres per vèncer el mal, la misèria, el pecat, la mort.

I això és tan vital, que tot aquell que emprèn l'escarada de vèncer-los, ja és, de prop o d'enfora, un cristià. Per això tot allò que ha fet la humanitat dins el rosari dels segles per descobrir quelcom de nou, per retre quelcom de positiu, ho ha fet en Crist.

El món és un sementer, on el blat i la mascara s'hi congrien plegats; però l'anyada és segura, i sempre més generosa de cavallons i barcelles que no havia calculat l'ull del sembrador.

I així la nostra vida és una anyada que creix sobre unes blateres amb zitzània: una anyada que per sempre més ja duu dins el cor mateix una setmana de passió i un diumenge de pasqua.

Una setmana de passió, amb la creu per davant, on cada un sua i deleja per treure's de la carn la pua de la mort i del pecat, per esvair del món la misèria i la injustícia

Un diumenge de pasqua, d'on neixen tots els diumenges i totes les festes i totes les alegries. Un diumenge que, poc a poc, tova tot l'any, que conquereix tot el temps.

Els apòstols sortien anunciant la resurrecció de Jesucrist. De Jesucrist, l'home que resucità d'entre els morts.

I això és la vida de cada ú i del món sencer.

Aquesta és, germans, la resposta única, definitiva, a la que retornarà sempre, després del periple i de la odissea per la mar de les filosofies, després de l'èxode pel desert de les cisternes clivellades de falses experiències, el pelegrí, estranger de totes les terres, que és l'home per natura cristià.

* * *

Mirau, doncs, felanitxers, si en fan de camí i si hi llauren endins i si en duen l'entranya plena de riquesa els cultes que es celebraran aquesta setmana vostra i les processons que regueran de silencis i de misteri les artèries dels vostres carrers.

Escoltau-me idò, felanitxers: Jo, com a saig d'aquesta setmana santa, amb el to d'una trompeta cristiana que s'acori dins els sagins de la vostra ànima com un raig de goig de fe, com un fil de llum d'esperança, vos faig la crida en el llindar dels dies més masells de tot l'any:

Vos faig a saber que ara dins la vostra vida hi esclatarà de bell nou la setmana santa, madura i ben-feta,

plena de la viva tradició d'un enfilall de segles; la setmana santa dels vostres pares i dels vostres padrins; la setmana santa felanitxera, regada amb la sang de la timba i gloriosa de l'estol dels 414 sants felanitxers que el dia del Ram de 1844 arribaren amb rams i palmes al cel.

Vos faig a saber que entre les files dels penitents hi aniran, plens de pau, els prohoms que, en temps del rei En Jaume II, feren cristiana la vostra ciutat i la bastiren airosa sobre els turons del Badaluc, Castellet i Sitjar; aquells que cercaren la justícia amb les bregues de forans i ciutadans; els qui conegueren el dol i el desconhort que deixaven darrera els desembarcs dels moros; els qui conegueren la fam i la epidèmia al llarg del segle XVIII, i els qui, encara no fa cent anys, ploraven llàgrimes de sang davant els estralls de la filoxera dins els camps de les vostres vinyes.

Vos faig a saber que cantaran amb vosaltres la taringa llarga dels agustins que eixecaren el Convent i feren créixer la vostra ciutat; l'estol de les monges de la Caritat que aquí nasqueren i que pausiren tantes de nafres i tantes de penes; i les Trinitàries també vostres, i les felanitxeres Filles de la Providència i els Ligorins que ensenyaren de llegir i d'escriure a tantes de generacions.

Vos faig a saber que presidiran la processó l'esbart dels rectors i vicaris i la inmensa Comunitat parroquial que cada any la organitzaven i que li deixaren els trets inoblidables de llur fesomia i la enriquiren de "passos" i de tradicions i fantasies.

Vos faig a saber que la vostra processó és cada

any més llarga, perquè tots els qui des d'ella cada any arriben a Déu, cada any retornen de Déu a ella, i que cada any és més del cel, perquè cada vegada són més els qui us arriben d'allà dalt que els qui la formau des d'ací baix.

Vos faig a saber que aquesta setmana que ve és la setmana nova de la creació nova, i que de ben poc ens hauria aprofitat el néixer, si no ens hagués aprofitat la redenció.

Vos faig a saber que aquesta setmana és la que ompl tot les coses d'una significació nova, i que ara tot: el món, la història, les antigues religions, la set de tots els homes, camina cap a Crist.

Vos faig a saber que aquesta setmana és la setmana de la vida; com una ciutat damunt la muntanya, com un llum dins la foscuria, ens guiarà cap a la felicitat, farà que la nostra penitència ens acosti més a la nostra alegria, que les nostres estructures sien sempre més justes, que la nostra església es purifiqui sempre més, que les coses ens sien sempre més amigues i entranyables, que els germans ho sien de debó, que les estrelles ens arribin a l'abast de les nostres mans, que tot, dins l'univers, sia gràcia del Senyor.

Vos faig a saber que Jesús es va carregar la creu de totes les penes del món i que el seu via-crucis recorre tots els camins de la nostra terra, i que amb la seva creu i pel seu camí els humans feim via cap a una alba nova.

I vos faig a saber, felanitxers, que aquesta alba nova és l'alba del dematí pasqual. I que al cap de la

setmana santa d'ara i de la nostra vida, ja s'alça un ventissol de primavera que fa estremir les fulles noves de la brosta dels ametllers i les oliveres; que per les venes de la terra ja hi corre la saba d'una vida nova; que damunt les vostres vinyes i els vostres sementers el vol de les oronetes hi dibuixa les lletres d'un himne triunfal.

Vos faig a saber, felanitxers, que del bessó de la vostra penitència us naixeran damunt la vostra taula les panades plenes de l'anyell pasqual i els robiols dolços de l'alegria, i els vos menjareu, junt amb la corona dels vostres fills, amb gaubança i amb pau.

Vos faig a saber que per la vostra porta, oberta de pint en ample, hi entrarà l'àngel del sol-pas i us omplirà el cor de totes les vostres coses d'una benedicció primaverat, i les pedres del vostres llandars exultaran de goig, com si acabassin de néixer de la cantera, com si els acabassin de rentar la cara amb l'aigua fresca d'una fontanella verge.

Vos faig a saber que els vostres fills, amics de Déu, duran dins el cor la piuladissa xalesta de totes les aucellades, i vessant una alegria incompresa, aniran pels caminois i les carreres cridant a tota la creació a la alegria:

“Cuquetes sortiu,
que el Bon-Jesús ja és viu”.

Vos faig a saber que de les vostres campanes al vol en naixeran esbarts de teuladers que ompliran l'aire de vida i li batiaran l'entranya amb les estrofes d'una cançó que ja s'eixeca de tots els campanars del món:

—El dia d'avui és aquell dia, en què Déu feu la primera promesa a Adan, el nostre pare,

i el dia en què feu surar a Noè sobre les aigües del diluvi,

i el dia en què mostrà a Abraham una terra nova,

i el dia en què alliberà als israelites entre les ones de la mar atònites,

i el dia en què els descobrí un camí en mig del desert,

i el dia en què els obrí les portes d'una terra promesa,

i el dia en què arronçà els enemics i rompè les cadenes i esbaldregà les murades i feu esclatar les trompetes de les victòries,

i el dia en què Crist, vencedor de la mort, pujà dels abismes, esclafà el pecat, rentà les nostres culpes, ens tornà als pecadors la innocència, i als trists la gaubança, vencé arreu els odis i les injustícies i les guerres.

Vos faig a saber, felanitxers, que, per darrera les vostres muntanyes, ja munta l'alba del dia de Pasqua, el diumenge de tots els diumenges; i que quan l'alba aguaiti, la Mare-de-Déu de San Salvador, eixerida i felanitxera, baixarà depressa per a sortir a l'encontre, dins ca-vostra, del seu Fill resuscitat.

I vos faig a saber, finalment, felanitxers, que per a tots els qui ara feim la quaresma i la setmana santa

de l'any de la nostra vida, darrera les muntanyes del món, ja munta l'alba de la Pasqua eterna, en el cor de la primavera de Déu, madura de totes les nostres esperances, plena de la presència de tots els nostres, rica de la litúrgia de totes les coses redimides, on el Senyor Déu nostre serà la vida de la nostra vida i bessó del nostre goig, tot en tots, per tots el segles dels segles. Amèn.

Publicacions de la Confraria de Sant Agustí

Bernat Vidal i Tomàs, Pregó de Setmana Santa, 1958.

Josep M.ª Llompart de la Penya, Pregó de Setmana Santa, 1959. (Esgotat.)

Jaume Oliver Oliver, Pregó de Setmana Santa, 1960. (Esgotat.)

Guillem Colom i Ferrà, Pregó de Setmana Santa, 1961.

Pere Xamena Fiol, Pregó de Setmana Santa, 1962.

Miquel Pons i Bonet, Pregó de Setmana Santa, 1963. (Esgotat.)

Germà Coll i Mesquida, Pregó de Setmana Santa, 1964.

Jaume Vidal Alcover, Pregó de Setmana Santa, 1965.

Miquel Bota Totxo, Pregó de Setmana Santa, 1966.

Bartomeu Bennàsser Cifre, Pregó de Setmana Santa, 1967.

Josep Melià Pericàs, Pregó de Setmana Santa, 1968.

